

Kouzelný klíč čaroval podruhé v Havlíčkově Brodě

**DAGMAR
ŽALUDOVÁ**

27. března 2019 před polednem přijíždíme do areálu nemocnice. Nečekaný klid, prostorný společenský sál kulturního domu Psychiatrické nemocnice v Havlíčkově Brodě překvapil tichem. Jenže zdání klame, slavnost se rozjížděla pozvolna, ale zato s konejšivým klidem a profesionálním přehledem, vše mělo svůj řád, místo a čas. A to věděla hlavní sestra zdejší nemocnice, paní Mgr. Jaroslava Knížková, pod jejíž taktovkou s klidem a přehledem probíhala organizace samotné slavnosti.

Lidmi nabitý sál s květy šeríku a slunečnic

Hosté postupně přicházeli, plnili sál a před samotným zahájením nebylo volného místa, velký krásný sál byl plný, živý, rozmanitý - dychtivá atmosféra v očekávání jako v divadle, než zvednou oponu. A v sále kulturního domu zdejší psychiatrické nemocnice se rozezněly elektrofonické varhany. To zdejší lékař - internista, MUDr. Karel Růžek v sále barokní hudbou a slavnostní tuší varhan provázel slavnost Kouzelného klíče.

Do soutěže bylo posláno 300 literárních děl od stovky autorů. Je určena pro pacienty a zaměstnance psychiatrických zařízení v České a Slovenské republice. V sále, přívětivě prosvětleném, se na jeho stěně vyjmají dva obrazy. Jeden s květy bezu ve váze a druhý se slunečnicemi. Zvláště slunečnice od vlámského malíře Vincence van Gogha září tak teple a mile a jsou s kyticí šeríku ozdobou skvělého ovzduší, jež vládne v sále, nabitým až k prasknutí. Tak velkou návštěvnost v historii soutěže o Kouzelný klíč jsem jako spoluzakladatelka a organizátorka soutěže nepamatovala.

Mgr. Jaroslav Pejchal - terapeut a také profesionální DJ otevřel slavnost Kouzelného klíče u příležitosti vyhlášení vítězů 14. ročníku mezinárodní literární soutěže pro pacienty a zaměstnance psy-

chiatrických zařízení v České a Slovenské republice.

Slavnostní akt zahájil hostitel slavnosti, ředitel Psychiatrické nemocnice v Havlíčkově Brodě MUDr. Jaromír Mašek. Ten seznámil hosty s historií nemocnice a podpořil smysluplnost projektu Kouzelný klíč. Popřál hodně tvůrčích sil do budoucna příštím soutěžícím, aby jim byla nakloněna Múza při psaní prózy a poezie. Nemocnice letos 21. května bude mít 91 let od svého založení.

Spolu s moderátorem Jaroslavem Pejchalem jsme provázeli hosty slavností. K nejzasloužilejším hostům patřil Mgr. Petr Vlachynský, zástupce farmaceutické společnosti ViPharm Slovakia, která je hlavním a významným sponzorem Kouzelného klíče a deset let působí na českém trhu. Spolupracuje rovněž s Psychiatrickou nemocnicí v Havlíčkově Brodě. "Rádi podporujeme smysluplný projekt Kouzelný klíč a budeme se podílet na distribuci vašich děl do dalších psychiatrických léčeben a zařízení," předal Mgr. Vlachynský vzkaz ředitele společnosti Mgr. Aleše Prontekera a spolu s kolegyní Mgr. Petrou Čermákovou předal pro oceněné dárkové koše.

Usměvavá Zuzanka a gentleman Forest

Milým hostem na vyhlásování laureátů Kouzelného klíče byla Mgr. Zuzana Šípošová, manažerka z Psychiatrické nemocnice Philippa Pinela v Pezinku. Usměvavá a sympatická Slovenka, moje kamarádka a kolegyně byla všemi vřele přivítána, stejně tak jako hosté z Psychiatrické nemocnice v Brně Černovicích - Jana Němcová s kolegy a pacienty, a početná delegace pacientů a zaměstnanců z Psychiatrické léčebny v Petrohradě vedená PhDr. Pavlem Kadlecem - vedoucím psychiatrické rehabilitační péče, s nímž, jakož i s ředitelem petro-

hradské léčebny Ing. Vladimírem Henlinem, mne spojuje mnohaletá vynikající spolupráce, založená na vzájemném porozumění a podpoře.

Ovšem největší celebritou se v sále kulturního domu stal Zuzančin kamarád Forest. Pes hnědobílé srsti s fešácky uvázaným motýlkem kolem krku. Zuzanka si opuštěného hafana osvojila z psiho útulku. A on, kdysi podrážděný a nedůvěřivý k lidem, kteří mu hodně ublížili, je nyní zásluhou své pečovatelky vychován z tuláka a pobudy v opravdového psiho gentlemana, nesmírně přátelského a vděčného. Vítěze Kouzelného klíče a hosty několikrát pozdravil zdvořilým štěkotem a vítězům soutěže podával blahopřejně packu. "Kouzelný klíč je úžasná věc. Proto jsem s sebou vzala toho psíka. Útulkáři jsou vděční psi. Všichni jsme v podstatě v životě takovými tuláky a hledáme své dobré místo v životě a štěstí pod sluncem, každodenní radost. Ať jaro vstoupí do každého z vás pestrobarevně a svěže!"

A já se Zuzkou souhlasím a dodávám, že pro nás je vždy slavnost Kouzelného klíče nejen příležitostí vyhlásit vítěze ročníku, ale také užít si příjemné chvíle obohacené hudbou a poezií, pobýt v přátelském prostředí.

Zuzana Šípošová předala všem soutěžícím a příznivcům Kouzelného klíče poselství a srdečné pozdravy generálního ředitele psychiatrické nemocnice Philippa Pinela, MUDr. Pavla Černáka:

„Vážení účastníci slávnostného vyhlásovania víťazov 14. ročníka Kouzelného klíče, milí priatelia,

pracovné povinnosti mi nedovolili prísť do Havlíčkovho Brodu, ale o to intenzívnejšie na vás myslím a duchom som pri vás. Umenie je azda najsilnejšie médium, ktoré spája ľudí zo sféry duševného zdravia a odstraňuje tabuizovanú hranicu medzi tými, ktorí ho majú nalomené a tými, ktorí ho naprávajú. V literatúre obzvlášť človek nachádza veľkú variabilitu sebvýjadrenia a je dobre, že má možnosť podeliť sa o svoje pocity a myšlienky s komunitou podobne prežívajúcich (aj blízkych) ľudí práve na takomto fóre.

Kouzelný klíč je z tohto pohľadu naozaj čarovný vynález, ktorý má veľký terapeutický potenciál a názorne ukazuje, že hranica medzi oboma brehmi je veľmi tenká.

Dnes je veľký deň zúročovania celoročnej práce. Stovka autorov zo psychiatrických zariadení na oboch brehoch rieky Moravy je nádherným príkladom kreatívneho sebvýjadia.

drenia. Kreativita podporuje a chráni aj takú krehkú nádobu, akou je duševné zdravie. Predpokladám, že tento rok odborná porota opäť stála pred neľahkou úlohou - vybrať najlepšie príspevky. Lebo každý, kto sa do súťaže zapojil, je najlepší. Najlepší pre svoj vnútorný svet a pre možnosť obohatiť ním svojich blízkych a priateľov.

Milí priatelia, dnes je v Psychiatrickej nemocnici Havlíčkov Brod slávnostný deň. Želám vám všetkým, autorom, porotcom, organizátorom, hosťom, sponzorom a v neposlednom rade tvorcom tejto skvelej idei krásne chvíle a bohaté zážitky. Nech žije 15. ročník Kouzelného klúča!"

Nejsou poražení! Vítězí všichni!

Soutěž se zrodila proto, aby sklenula pomyslný most mezi všemi lidmi, těmi zdravými i nemocnými! Mezi těmi, co mají duševní potíže, a těmi, kteří si myslí, že jsou zdraví, ale někdy tomu tak možná není. Význam Kouzelného klíče je veliký. V této literární soutěži nejsou poražení. Vítězíme v něm všichni! Už proto, že najdete v sobě odvahu svá literární díla poslat do soutěže! To je obrovská odvaha. Málokdo si to troufne. Těšíte se z toho, že můžete literárně tvořit, že se vypíšete ze svých strastí. Píšete o lásce, přátelství, radosti, přírodě, krásných věcech, ale i o svém trápení a věcech zlých.

A co bylo spouštěčem k založení soutěže Zlatý klíč? Mít touhu a nutnost ukázat své cíle v životě, co nás trápí, ale hlavně těší, ale také co nás zatěžuje. Přitom v téměř každém ročníku soutěže se najdou tři až čtyři lidé s opravdovými uměleckými vlohami, jejichž díla mají vysokou úroveň.

Literární soutěž Kouzelný klíč žije již 15. rokem a podle odborné poroty, jejímiž členy jsou básník a spisovatel Karel Sýs, literární kritik a historik Alexej Mikulášek, básnířka Eva Frantinová, publicistka a novinářka Taťána Lankašová a novinář Roman Janouch, ale i podle zúčastněných a i jinak zainteresovaných v soutěži, je hodnocena pozitivně. Smysluplnost soutěže je znovu a znovu potvrzována mnohými sděleními samotných soutěžících, což je, troufám si říci, to nejdůležitější, tj. pocit, že jejich život má smysl, že jsou jedineční, že něco dokáží.

„Děláte moc záslužnou práci a pro nás, pacienty velmi důležitou, tak hlavně vydržte a nepřestávejte. Moc Vám děkuji a přeji krásný den a mnoho dalších Kouzelných klíčů do dalších let.“ J.P.

„Chtěla bych Vám, paní Žaludová, poděkovat za nádherně vydařenou slavnost Kouzelný klíč. Velmi mě obohatila z mnoha důvodů a motivovala mě, abych se literární tvorbě věnovala

více a ještě s větší radostí. Jak jsem šťastná, že jsem se tentokrát zúčastnila. Nyní si uvědomuji, že i když psychicky nemocná, jsem cenný člověk. Také moc děkuji milá paní Žaludová, že budu mít už druhou výstavu a vernisáž v galerii u lékárníka v PNB. Nebýt Vás, tak bych nevystavovala na takové důstojném místě. Budu si velmi vážit, když přijdete. Moc Vám to na slavnosti slušelo. Přeji Vám, aby letošní jaro bylo v souzvuku s Vaší náladou. A hodně radosti se soutěží Kouzelný klíč. Vaše L.B.

Poezii píšeme pro sebe

Slovo dostali v sále také porotci soutěže z Unie českých spisovatelů. Pět členů odborné poroty hodnotí předložené soutěžící příspěvky naprosto anonymně a neví, kdo jsou jejich autoři. Jejím předseda básník a spisovatel Karel Sýs, zasloužilý umělec, který je rovněž i předsedou UČS, s potěšením řekl, že kromě na jediném byl na vyhlášení všech ročníků soutěže, ale tak zaplněný sál při vyhlášení jejich šampionů ještě neviděl. „Přeji vám, abyste psali poezii výživnou a nevěřili, že poezie se píše pro druhé. To je taková pověra. Myslím, že každý píše poezii především pro sebe, aby vyjádřil svůj stesk nebo svoji pravost. A teprve potom se obrací na ostatní lidi a může jim zase udělat radost a potom je i rozplakat. Básník by měl být především k sobě upřímný, otevřený, měl by mít odvahu odhalit v sobě i méně pěkné. Měl by být pokorný, neboť skutečná pokora neubírá odvaze, ale spíše naopak dává odvaze smysl.“

Nepotřebují hosty provždy stržené mosty

Porotkyně básnířka Eva Frantinová připomněla slova, která v sále již zazněla o tom, že poezie staví pevné mosty mezi lidmi a klíček je inspirujícím k psaní veršů. Místo řečnění k tomu aktuálně přednesla jednu svoji báseň: " Nepotřebují malíře/šunkou obložené talíře/Nepotřebuje komponistu/závitek vinného listu/Nepotřebují architekta střechy/na které se déšť neptá/Nepotřebuje umění/ zahrada topící se v zeleni/Nepotřebují hosty/provždy stržené mosty."

Recept, jak porazit špatné kolem nás

Porotce Roman Janouch, novinář a publicista, ocenil Zuzku Šipošovou jako královnu dobré nálady, neboť každý člověk se nedokáže smát čtyřicet hodin denně jako ona. Většina příspěvků v soutěži má

podle jeho mínění profesionální úroveň. Jejich převažujícím obsahem jsou strasti, plynoucí z nástrah života, které lidi přivádějí do hraničních situací. Ale také vztah k přírodě, ke zvířátkům. Tohle vše právě v době globální klimatické krize, klimatických změn, jichž jsme součástí, je velice důležité, obohacuje nás to. "A já v tom často spatřuji i recenzi na to, jak řešit situaci, která vyvstala ve společnosti," vyznal se Roman Janouch. "Ale to není jenom klimatická změna. To je, bohužel, čím dál více vlivem sociálních sítí a internetu, které nás provázejí, kdy jsme svědky až vytváření nenávisti ze strany zrádných politiků. Tohle člověka deprimuje a sráží na zem. Ale když si přečtu příspěvky soutěžících, tak mně dodávají sílu a víru. Povzbuzení, že existují lidé, kteří v sobě našli pevnou vůli a všechny ty těžké hraniční mezníky života dokáží překonávat." Roman Janouch přitom vzpomněl bohnického festivalu Mezi ploty, který je toho rovněž důkazem. "Protože v životě jsme vlastně všichni mezi ploty a všichni máme šanci se společnými silami povznést nad neřádky a nacházet v životě to lepší. Jsem rád, že příspěvky v Kouzelném klíči jsou receptem na to, jak porazit to špatné kolem nás, jak ukázat hlubinu duše jejich autorů. Pro mě je takové poznání doping!"

Rastislav Boško: "Máme také svoji cenu"

Janouch také přečetl dopis od Rastislava Boška ze slovenského Poltáru, který se pravidelně účastní soutěže a zaslal k zveřejnění při vyhlášení výsledků 14. ročníku Kouzelného klíče. Boško v něm jako schizofrenik a dlouholetý příspěvovatel do soutěže píše, že dokáže relaxovat pouze dvojím způsobem: literární činností a dřevorezbou. Je přitom odkázaný na léky, bez kterých nedokáže fungovat. Je pro něho povznášející přispívat do mezinárodního díla – Kouzelného klíče. "Navzdory tomu, že jsme nemocní, potřebujeme ale cítit, že jsme i potřební a že nejsme ve stínu dějin, protože je pomáháme literárně spoluvytvářet. Máme také svoji cenu," říká Boško. "Mnozí pacienti neumí psát, nedovolí jim to zdraví. Ale mají kolem sebe ty, kteří to dovedou, od nich vycházejí krásná a milá slova a láska, kterou šíří kolem sebe. Možná i způsobem, když popisují svůj těžký úděl či osud. Láska se nešíří jen úsměvem, ale srdcem, pochopením. Každý je potřebný. Mnohokrát navzdory depresím a těžkým stavům se snažíme najít v sobě ještě kousek lásky pro toho druhého."

NOVÝ MIKROBUS

Do flotily autoprovozu byl bezúplatným převodem získán mikrobus VW Transporter T5 od Krajské policie v Liberci v pořizovací hodnotě 1 119 940 Kč.

Vozidlo má naftový motor o objemu 1968 cm³ s maximálním výkonem 132 KW. Celoprosklená skříň s kouřovými skly pojme osm pasažérů ve třech řadách pohodlných sedaček, které lze variabilně kombinovat s nákladem. Ve výbavě je klimatizace, dvojitý okruh topení, tempomat, kvalitní audio a couvací senzor. K výstupu pasažérů je možné využít dvoje posuvné dveře na obou stranách karoserie. Zajímavostí je stav ukazatele tachometru. Při předání mělo vozidlo najeto pouhých 5 000 Km, což signalizuje zcela nový, čerstvě zaběhnutý motor.

Pro řidiče znamená tento přírůstek do vozového parku možnost obsluhy velmi kvalitní techniky a pro spolujezdcu pohodlné cestování i na větší vzdálenosti.

Přejeme všem, kteří v blízké i vzdálené budoucnosti využijí služeb autoprovozu, příjemné chvíle strávené jízdou napříč naší krásnou vlastí.

Kokrda Bronislav

Laureáti Kouzelného klíče 2019

A kdo si odnesl vavříny vítězství ze 14. ročníku literární soutěže Kouzelný klíč? První místa si vydobyli Petra Pinkavová (Petrohrad - Brno) a MUDr. Ivan David (Praha). Druhá místa obsadili Tomáš Smetana (Praha) a Josef Prskavec (Mladá Boleslav). Třetí místa patří dokonce čtyřem soutěžícím: Barboře Kalivodové (Praha), Aleši Běhounkovi (Habry - Havlíčkův Brod), Danielu Hodanovi a Monice Hornové (oba Petrohrad). Čestná uznání získalo jednadvacet soutěžících, kteří se umístili na čtvrtých místech. Každý účastník soutěže, který nezískal Diplom nebo Čestné uznání, si odnesl Pamětní list. Vždy alespoň jeden ze soutěžních příspěvků od každého autora bude, tak jako každoročně, publikován ve sborníku, který

pak obdrží všichni soutěžící. (Sborník v současné době připravuji a koncem dubna by měl být předán do tiskárny. V průběhu května, června mohou soutěžící očekávat doručení sborníku na svou poštovní adresu.)

Každý má svou cestu

Autoři soutěžních děl často hledají návod, jak žít. Což takhle vzít si příklad z květin, stromů a přírody vůbec? I my musíme někdy zvadnout, znovu vyklíčit, vyrůst a rozkvést. Nemí třeba se stydět začít znovu a lépe. Člověk se snadno poleká, ale co když okolo není nikdo, kdo by ho ukonejšil? Věřte mi, není třeba se bát, je tolik způsobů, jak se strachu zbavit. A věřte, nebo ne, člověk na to paradoxně může být úplně sám. Každý má svou stezku, po které kráčí, a když ne, tak si ji časem najde, anebo ona si najde jeho, občas se k němu někdo přidá, jindy po ní jde zase chvíli sám a tak jdeme všichni rok za rokem a všichni dojdeme na totéž místo. Je toho tolik, co by chtěl člověk na světě dokázat, dokonce i přesně ví, jaké úkoly by si vytyčil. Jediné, co neví, kolik času mu na to všechno zbývá. Jsou chvíle, kdy můžeme pocítit strach o svého strážného anděla. A právě v tu chvíli možná hledá teskná současnost pomocnou ruku kdesi v jistotě dětství a nevinnosti. Pro toho anděla, který s námi měl kdysi mnohem méně práce.

Láska je pochodeň

Převažují díla o lásce, to je věčné a vděčné téma. Souhlasím. Myslím si, že prožíváme-li lásku, záleží jen na nás, jak si s ní poradíme. Ten, kdo nemá lásku, nemá nic. Pro lásku vždy něco obětujeme, někdy hodně, a většinou to podstatné. Ztratíme-li lásku kvůli rozumu, je to jen naše rozhodnutí, a to rozhodnutí většinou velmi bolí, a těžko se s tím vyrovnáváme. Že vše zahojí čas? Ale všichni víme, že některé rány bolí dlouho. Zrada, podraz, ponížení nepřebolí nikdy. Zůstaňme v lásce s tím, kdo nás nabíjí energií. Jak ošidný by mohl být svět, kdyby nebylo lásky, která po vteřinách přichází prostá a nepochybná. Je v ní křehkost, stejně jako v oněch krátkých časových intervalech, a zároveň sverepost čehosi, co přijít prostě musí.

"Láska je pochodeň, která prozáří život světlem naděje. Ten, kdo vášnivě miluje, nežije už v sobě samém, ale v milované bytosti, čím více opouští vlastní bytost a přechází do toho druhého, tím větší rozkoš a klid pocituje." (Erasmus)

Odhodíme zábrany a sen se stane skutečností

Děkuji všem soutěžícím a příznivcům Kouzelného klíče, děkuji těm, kteří si mohli udělat volný čas a vážili cestu do Havlíčkova Brodu na slavnost Kouzelného klíče. Velké díky patří hostiteli slavnosti řediteli Psychiatrické nemocnice v Havlíčkově Brodě, MUDr. Jaromíru Maškovi, hlavní sestře Mgr. Jaroslavě Knížkové a všem, kteří se podíleli na přátelském přijetí soutěžících. Věřím, že jsme zde společně prožili příjemné chvíle a potěšili se z radosti oceněných vítězů, neboť my přeci všichni víme, že v této soutěži není poražených. My všichni uspějeme. Důležité je najít odvahu a zúčastnit se. Důležité je také najít cestu k sobě, mít rád sám sebe, umět se těšit z maličkostí a umět sdílet radost se svými blízkými, s přáteli. Odhodit zábrany a sen se stane skutečností.

Věřím, že se mi podaří organizovat další, v řadě již 15. ročník mezinárodní literární soutěže pro pacienty a zaměstnance psychiatrických zařízení v České a Slovenské republice, a společně se soutěžícími a příznivci Kouzelného klíče nadále upevňovat náš sklenutý most mezi lidmi přátelstvím, vzájemným porozuměním a pochopením.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

BLAHOPŘEJEME

PRACOVNÍ VÝROČÍ V KVĚTNU

Jana Benešová - všeobecná sestra

OSOBNÍ VÝROČÍ V KVĚTNU

Marina Fedorovna Lyakhovets - všeobecná sestra

Monika Chudobová - všeobecný sanitář

Marie Tomanová - terapeut

Mgr. Alžběta Čapková Hacklová - vrchní sestra

Ladislava Prokešová - referent majetkové správy

Miroslav Kubošek - řidič DNR

Dana Podzemská - personalista

Veronika Švarcová - chovatel hospodářských zvířat

MUDr. Přemysl Dvořák - lékař

Jaroslava Hanzlíčková - odborná účetní

Karla Vávrová - všeobecná sestra

MUDr. František Kubiš - lékař

doc. PhDr. Jan Kožnar - psycholog

Ivana Krejčová - všeobecná sestra

